

Doba železná

Iron Age

Boskovice (okr. Blansko)

Ul. Sušilova, parc. č. 112/1, 1228/6, 1228/7, 1231/2, 1232/3, 1242/2.

Doba halštatská. Sídliště. Vertikální řez. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -590745.29, -1129028.56; -590737.44, -1129010.03; -590668.46, -1129041.02; -590639.97, -1129006.07

Ve druhé polovině roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný archeologický výzkum na pozemcích parc. č. 112/1, 1228/6, 1228/7, 1231/2, 1232/3, 1242/2 v souvislosti s výstavbou nového teplovodního potrubí. Dotčené pozemky se nacházejí na jihovýchodním okraji historického jádra, kde přiléhají z obou stran k severozápadní třetině ulice Sušilova. V liniovém výkopu bylo zdokumentováno a ověřováno celkem 10 zahloubených sídlištních objektů, z nichž část bylo možné na základě získaného materiálu datovat do doby halštatské.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A rescue excavation took place in Sušilova Street, Boskovice (Blansko District) in connection with the construction of new hot water pipes. Altogether, 10 pits were documented; some of which could be dated to the Hallstatt period.

Michal Přichystal

Branišovice (okr. Brno-venkov)

Jihozápadní část obce.

Mladší a pozdní doba laténská (LT C2-D). Sídliště. Vertikální řez.

Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 48.9615681N, 16.4279239E

V průběhu archeologického výzkumu při rekonstrukci vodovodu na mírném návrší v jihozápadní části obce byl porušen a dokumentován objekt, který poskytl kolekci keramiky a zvířecích kostí. S ohledem na rozměry objektu a zachycené kúlové jámy se jedná o zemnici, datovat ji lze na základě získaného materiálu do pozdní doby laténské (LT C2-D1).

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A sunken hut from the La Tène period was detected during a rescue excavation in the south-eastern part of the municipality of Branišovice (Brno-Country District).

Ivan Čižmář

Brno (k. ú. Horní Heršpice, okr. Brno-město)

Ul. Kšírova; „Pod Hřbitovem“, parc. č. 959/38, 959/76.

Horákovská kultura, střední doba laténská (LT B-C1).

Pohřebiště/hřbitov, sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1603800N, 16.6172981E

Během podzimu 2020 proběhl záchraný archeologický výzkum vyvolaný rozšířením areálu firmy Hortim-International v Brně Heršpicích. V září došlo v místě budoucí haly k odkryvu devíti hrobů z mladší doby železné. Stav dochování kostí byl špatný, dochovaly se především v okolí kovových milodarů; ve dvou případech se kostra nedochovala vůbec. Mezi milodary se objevovaly železné spony, bronzová spona münzingského typu, ve třech hrobech se vyskytovaly bronzové ozdoby – nápažníky či náramky, nánožníky, v jednom případě i nákrčník. Jednou byl zastoupen hrob bojovníka (obr. 1), který měl ve výbavě železný meč včetně pochvy a železnou sponu. Tyto nálezy umožňují datovat pohřebiště do stupně LT B1.

V prosinci výzkum pokračoval v místě budoucí retenční nádrže, nacházející se na opačné ploše stavby při Kšírově ulici. Během této části výzkumu zde bylo odkryto sídliště horákovské kultury, v jednom ze sídlištních objektů se podařilo vyzvednout tři tkalcovská závaží.

Obr. 1. Brno-Horní Heršpice (okr. Brno-město). Pohřeb bojovníka s mečem. Foto J. Zubalík.

Fig. 1. Brno-Horní Heršpice (Brno-City District). Burial of a warrior with a sword. Photo by J. Zubalík

Literatura

AMČR: Záznam M-202003480 [cit. 2021-04-21]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A cemetery from the Middle La Tène period and an Early Iron Age settlement were detected during a rescue excavation in the

cadastral area of Horní Heršpice (Brno-City District) in 2020. Iron and bronze brooches and other bronze jewellery were common finds among the grave goods; one iron sword was discovered in a male grave.

Jiří Zubalík

Brno (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město)

Ul. Houbařská, parc. č. 5133, 5134.

Střední doba laténská (LT B-C1). Sídliště. Plošný odkryv.

Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.2128858N, 16.6945189E

V průběhu podzimních měsíců roku 2020 došlo k záchrannému archeologickému výzkumu vyvolanému stavební akcí „Líšeň – RD Houbařská, obytný soubor“ v městské části Brno-Líšeň. Při skrývce plochy pro budoucí rodinný dům při ulici Střelníční bylo zaznamenáno laténské sídliště, ke kterému lze přiřadit dvě zahloubené zemnice s plochým dnem a snad mělký příkop nacházející se nedaleko. V zásypu se nacházely zlomky keramiky a železné spony, které umožňují dataci do stupně LT B. Výzkum na stavbě by měl pokračovat i v následujícím roce.

Literatura

AMČR: Záznam M-202001997 [cit. 2021-04-21]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

Part of a Middle La Tène settlement was detected during a rescue excavation that took place in Houbařská Street, Líšeň cadastral area (Brno-City District) in 2020.

Jiří Zubalík

Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)

Brno-střed; Ul. Vojtova, Grmelova, Havlenova, Sobotkova, parc. č. 507/1.

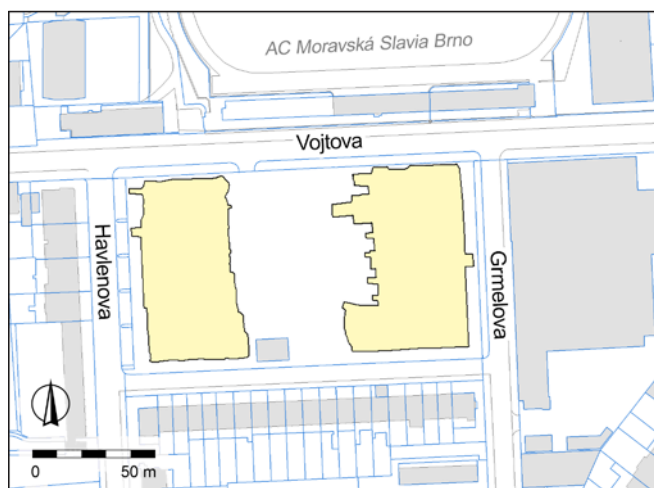
Horákovská kultura, střední doba laténská (LT B-C1). Sídliště, pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezů: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1826956N, 16.5964889E; 49.1820131N, 16.5966553E; 49.1822069N, 16.5986025E; 49.1828933N, 16.5984469E

V roce 2020 bylo ukončeno zpracování záchranného archeologického výzkumu realizovaného v letech 2017 až 2019 společností Archaia Brno z. ú. v souvislosti s výstavbou bytových domů na Vojtově ulici v Brně, k. ú. Štýřice (Grünseisen et al. 2020a).

Sledovaný prostor se nachází na katastrálním území Štýřice, v bloku mezi ulicemi Vojtovou, Havlenovou, Sobotkovou a Grmelovou (parc. č. 507/1), jižně od stadionu Moravské Slavie (obr. 2). Celková plocha staveniště zaujímá plochu přibližně 11 250 m². Z hlediska historického byl prostor od vrcholného středověku součástí extravilánu katastru Starého Brna, resp. pozdější Vídeňky, a nacházely se zde polnosti. V severozápadním sousedství stával nejpozději od počátku 14. století do 90. let 18. století farní kostel sv. Václava s hřbitovem. Postupně se rozšiřující hřbitov zabral po roce 1866 i část zkoumané parcely.

Obr. 2. Brno, Vojtova ulice. Zaměření plochy záchranného archeologického výzkumu. Archaia Brno z. ú.

Fig. 2. Brno, Vojtova Street. Survey of the rescue excavation area. Archaia Brno z. ú.

Zrušen byl v roce 1883, kdy došlo k založení dnešního Ústředního hřbitova. Území hřbitova zůstalo až do 20. let 20. století nezastavěno. Teprve na přelomu 20. a 30. let došlo k vyměření ulic Havlenovy, Grmelovy a Sobotkovy a prostor mezi nimi byl využíván jako opravárenské zázemí autobusové vozovny Dopravního podniku města Brna.

Zkoumaný prostor (obr. 3, 4) je situován na pravém břehu řeky Svatky, na mírném svahu klesajícím severovýchodním směrem od úpatí Červeného kopce do inundace. Lokalita se nachází v nadmořské výšce cca 207,2–209,7 m. Kvartérní pokryv je tvořen akumulací eolických a koluviálních sedimentů (spraše a sprašim podobné sedimenty s příměsí písků a valounů pocházejících ze spodnovevonských slepenců) uložených na středplestocenní terase tvořené zahliněnými fluviaálními štěrky a štěrkopisky, které se nacházejí v nadmořské výšce 202–204 m. Tento sled vrstev je ukončen oranžovým prachovým sedimentem C (slabě vyvinutá půda), na který dosedá holocenní půda typu černozemě (horizont A-B), která ve zkoumaném prostoru dosahuje mocnosti 0,3–0,8 m.

Postup předstihového záchranného archeologického výzkumu mohl být koncipován na základě informací získaných zjišťovacím archeologickým výzkumem provedeným v roce 2014 (Kolařík 2014) a podrobnou historicko-archeologickou rešerší

Obr. 3. Brno, Vojtova ulice. Celkový pohled na plochu výzkumu od jihozápadu. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 3. Brno, Vojtova Street. Overall view of the excavation area from the southwest. Photo by Archaia Brno z. ú.